

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2020. gada 21. decembrī
(OR. en)

14293/20

**Starpiestāžu lieta:
2020/0331(CNS)**

**FISC 236
ECOFIN 1193**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2020) 749 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES DIREKTĪVA, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz īstenošanas pilnvaru piešķiršanu Komisijai, lai noteiktu konkrētos minētās direktīvas noteikumos izmantoto terminu nozīmi

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2020) 749 *final*.

Pielikumā: COM(2020) 749 *final*

Briselē, 18.12.2020.
COM(2020) 749 final

2020/0331 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

**ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz īstenošanas pilnvaru piešķiršanu
Komisijai, lai noteiktu konkrētos minētās direktīvas noteikumos izmantoto terminu
nozīmi**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Komisijai pašlaik nav īstenošanas pilnvaru attiecībā uz PVN direktīvu¹. Vienīgais pašreizējais Komisijas instruments, ar ko veicināt Eiropas Savienības (ES) PVN noteikumu vienādu piemērošanu, ir *padomdevēja komiteja*, kas izveidota saskaņā ar PVN direktīvas 398. pantu (“PVN komiteja”).

PVN komitejā darbojas dalībvalstu un Komisijas pārstāvji, un tā izskata jautājumus par Komisijas vai kādas dalībvalsts izvirzīto ES PVN noteikumu piemērošanu. Tā kā PVN komiteja ir padomdevēja komiteja, tā pašlaik var vienoties tikai par nesaistošām pamatnostādņēm PVN direktīvas piemērošanas jomā, savukārt saistošus īstenošanas pasākumus, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, var pieņemt tikai Padome (PVN direktīvas 397. pants).

Pieredze liecina, ka šīs pamatnostādnes ne vienmēr nodrošina vienādu ES PVN tiesību aktu piemērošanu. Piemēram, PVN komiteja nesen nav spējusi vienprātīgi pieņemt pamatnostādnes saistībā ar vairākiem jautājumiem, kas attiecas uz Padomes Direktīvas (ES) 2018/1910 (“Ātro risinājumu” direktīva)² noteikumu praktisko piemērošanu. Rezultātā dalībvalstis ievēro dažādas pieejas, piemēram, šādos jautājumos:

- vai noliktava ir nodokļa maksātāja pastāvīga iestāde, vai nav (ja noliktava, uz kuru preces tiek transportētas, veicot preču piegādi uz noliktavu, pieder nodokļa maksātājam, kas pārvieto preces, vai tas to irē),
- kas ir kvalificējams kā “nelieli zudumi” vai kā jārikojas ar šādiem nelieliem zudumiem uz noliktavu veiktās preču piegādes gadījumā,
- terminu — “piegādātājs (..), kas nosūta vai transportē preces vai nu pats, vai arī ar trešās personas starpniecību, kura rīkojas viņa vārdā” (PVN direktīvas 36.a panta 3. punkts) — nozīme.

PVN komiteja arī nesen nav spējusi vienprātīgi pieņemt pamatnostādnes:

- par to, kā PVN vajadzībām būtu jānosaka pakalpojuma atrašanās vieta, ja to veido pasākums, kas notiek vairākās dalībvalstīs,
- par to, vai preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana starp dalībvalstī reģistrēta uzņēmuma galveno biroju un citā dalībvalstī atrodošos PVN grupu, kurā ietilpst tā paša uzņēmuma filiāle, ir darījums, par kuru uzliek PVN.

Šīs nesaskaņas, visticamāk, būs par pamatu nodokļu dubultās uzlikšanas gadījumiem un radīs juridisku nenoteiktību un papildu izmaksas uzņēmumiem, kas parasti beidzas tikai pēc

¹ Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006.).

² Padomes Direktīva (ES) 2018/1910 (2018. gada 4. decembris), ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz atsevišķu pievienotās vērtības nodokļa sistēmas noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm (OV L 311, 7.12.2018., 3.–7. lpp.).

ievērojama laika ar Eiropas Savienības Tiesas (EST) nolēmumu, kurā reizēm sniegta interpretācija, kam iepriekš nepiekrita vairums dalībvalstu (piemēram, par “izdevumu sadales noteikumu” piemērošanu)³. Var pat gadīties, ka EST nolēmums, ņemot vērā to, ka tas attiecas uz konkrētu faktisko situāciju, neatrisina visas neskaidrības. Tieši tas ir noticis attiecībā uz PVN režīmu piegādēm starp galveno biroju un tā filiāli (apvienojumā ar PVN grupām), un, lai gan EST nolēmums lietā *Skandia America*⁴ atrisināja vairākas problēmas, joprojām pastāv šaubas par PVN režīmu situācijās, kuras precīzi neatbilst tās lietas faktiem, kas tika iesniegta EST.

Ņemot vērā iepriekš minēto un kā norādīts paziņojumā par rīcības plānu taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju⁵, izmaiņas PVN direktīvā ir ierosinātas, lai izveidotu komiteju, kas uzraudzītu, kā Komisija pieņem īstenošanas aktus noteiktās PVN jomās. Šajā sakarā ir jāuzsver trīs aspekti:

— pirmkārt, komiteju procedūras tiktu piemērotas tikai saistībā ar ierobežotu daudzumu normu, ar ko īsteno PVN direktīvas noteikumus, kuriem nepieciešama kopīga interpretācija. Atbilstīgi pašreizējai praksei par jebkurām izmaiņām PVN direktīvā ir jāpanāk vienprātīga vienošanās Padomē,

— otrkārt, gan nodokļu administrāciju, gan uzņēmumu interesēs ir atvieglot PVN direktīvas noteikumu kopīgas interpretācijas pieņemšanu, jo nesaskaņas šajā jomā varētu radīt nodokļu dubulto uzlikšanu, konkurences izkropļojumus un papildu izmaksas uzņēmumiem. Šajā sakarā komiteju procedūra ir ilggadēja standarta pieeja, ko ES tiesību aktos izmanto, lai veicinātu šo kopīgo interpretāciju parādīšanos. Ir vērts norādīt, ka netiešo nodokļu jomā PVN administratīvajai sadarbībai un akcīzes nodokļiem jau tiek izmantotas komiteju standarta procedūras,

— treškārt, Padome saglabā savas īstenošanas pilnvaras, ciktāl tās neietilpst stingri noteiktā Komisijas pilnvarojuma darbības jomā, jo īpaši svarīgos jautājumos, kas dalībvalstīm ir sevišķi sensitīvi.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikuma pamatā ir LESD 113. pants. Šajā pantā paredzēts, ka Padome saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par dalībvalstu noteikumu saskaņošanu netiešo nodokļu jomā.

³ Spriedumi, 2017. gada 4. maijs, Komisija/Luksemburga, C-274/15, EU:C:2017:333, 2017. gada 21. septembris, DNB Banka, C-326/15, EU:C:2017:719, 2017. gada 21. septembris, *Aviva*, C-605/15, EU:C:2017:718, 2017. gada 21. septembris, Komisija/Vācija, C-616/15, EU:C:2017:721.

⁴ Eiropas Savienības Tiesas spriedums, 2014. gada 17. septembris, *Skandia America*, C-7/13, ECLI:EU:C:2014:2225.

⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei “Rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju” (COM(2020) 312 final, 15.7.2020.).

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam, jo galvenā identificētā problēma ir tieši tajā, ka dalībvalstis nesaskaņoti piemēro PVN direktīvā lietotos jēdzienus, kas, savukārt, var izraisīt nodokļa dubulto uzlikšanu vai nodokļa neuzlikšanu, jo īpaši pārrobežu situācijās. Katra dalībvalsts atsevišķi nespēj atrisināt šīs problēmas. Tas, ka konkrētas īstenošanas pilnvaras ir piešķirtas Komisijai, ļaus ātrāk un efektīvāk risināt situācijas, kuru pamatā ir interpretācijas atšķirības un kuras rada problēmas tirgotājiem. Šajā darbā Komisijai palīdzēs komiteja, kurā darbojas PVN eksperti no dalībvalstu nodokļu administrācijām un kura tādējādi būs piemērota, lai konsekventi un ātri risinātu problēmas.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam, jo tajā paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas vajadzīgi Līgumu mērķu sasniegšanai, jo īpaši attiecībā uz vienotā tirgus netraucētu darbību, ko pašlaik kavē tas, ka dalībvalstis atšķirīgi interpretē un piemēro PVN jēdzienus.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Tiek ierosināta direktīva, ar ko groza PVN direktīvu.

3. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nav negatīvas ietekmes uz ES budžetu.

4. CITI ELEMENTI

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Uzdevumā, kas ierosināts Komisijai, kurai palīdz komiteja, galvenā uzmanība būtu jāpievērš noteiktām jomām, kurās ir nepieciešama ES PVN tiesību aktos iekļauto jēdzienu vienāda piemērošana. Ja šāda vienāda piemērošana netiks īstenota, joprojām pastāvēs tādas problēmas kā nodokļu dubultā uzlikšana vai nodokļu neuzlikšana.

A) Komisijai un Padomei piešķirtās īstenošanas pilnvaras: PVN direktīvas jaunais 397.a pants saistībā ar tās jauno 397. pantu

i) Direktīvas 397.a panta 1. punkta pirmā daļa saistībā ar minētā noteikuma otro daļu un 397. pantu

LESD 291. pantā paredzēts vispārīgs noteikums, ka, “ja ir nepieciešami vienādi nosacījumi juridiski saistošo Savienības aktu īstenošanai”, ar minētajiem aktiem parasti piešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai un — īpašos, attiecīgi pamatotos gadījumos — Padomei. EST ir konsekventi uzskatījusi, ka visā PVN direktīvā izmantotie jēdzieni un koncepcijas — izņemot ļoti retos gadījumos, kad pašā direktīvā to definīcija ir skaidri atstāta dalībvalstu ziņā — ir Savienības tiesību jēdzieni un koncepcijas, kas vienādi jāinterpretē un jāpiemēro⁶.

Ir maz tādu PVN direktīvas terminu, attiecībā uz kuriem minētajā direktīvā ir “tieša atsauce uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu (to) nozīmi un darbības jomu”. Kā piemērus var minēt jēdzienus “apbūves zeme” un “zem ēkas esošā zeme” (12. pants), “īpaši ieguldījumu fondi” (135. panta 1. punkta g) apakšpunkts) un “izmitināšana” (135. panta 2. punkta a) apakšpunkts). Pēc EST domām, vairumam citu direktīvā izmantoto terminu un jēdzienu ir

⁶ Sk., *inter alia*, spriedumu, 2003. gada 27. novembris, *Zita Modes*, C-497/01, ECLI:EU:C:2003:644, 34.–36. punkts.

nepieciešama vienāda interpretācija un piemērošana, kas, kā noteikts LESD 291. pantā, būtu jāparedz īstenošanas pasākumos.

Īstenošanas pilnvaras Komisijai tiek piešķirtas tikai attiecībā uz konkrētu PVN direktīvas noteikumu nozīmes noteikšanu. Padome savukārt saglabā savas īstenošanas pilnvaras neatkarīgi no šā noteiktā Komisijas pilnvarojuma. Jo īpaši visi īstenošanas pasākumi, kuru mērķis nav definēt 397.a panta 1. punkta pirmajā daļā minēto terminu nozīmi, varētu būt Padomes kompetencē. Turklāt visi īstenošanas pasākumi, kas attiecas uz PVN direktīvas I sadaļas (“Priekšmets un darbības joma”), VIII sadaļas (“Likmes”) un XIII sadaļas (“Atkāpes”) noteikumiem un kas dalībvalstīm ir īpaši sensitīvi, pilnībā ietilpst Padomes īstenošanas pilnvarās. Visbeidzot, dalībvalstīm ir jāpieņem attiecīgie noteikumi par jautājumiem, kas 397.a panta 1. punkta otrajā daļā ir skaidri izslēgti no Komisijas īstenošanas pilnvarām.

ii) Direktīvas 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts saistībā ar otro daļu

PVN direktīvas III sadaļa attiecas uz nodokļa maksātājiem. Vairākiem šīs sadaļas noteikumiem būtu nepieciešama vienāda interpretācija, jo tajā izmantoto terminu nozīme nav piešķirta ar PVN direktīvu dalībvalstu tiesību aktiem; tas attiecas, piemēram, uz jēdzienu “neregulāri” (9. panta 2. punkts) vai jēdzienu “tirdzniecības gadatirgi un izstādes” (I pielikuma 8) kategorija).

Taču ar īstenošanas aktiem Komisija nebūtu jāpilnvaro:

- dalībvalsts vārdā izmantot vai liegt dalībvalstij izmantot izvēles iespējas, kas PVN direktīvā piešķirtas dalībvalstīm attiecībā uz PVN grupām (11. pants), neregulāriem nodokļa maksātājiem, kritērijiem, kas ir ēku pirmreizējas izmantošanas kritērija alternatīva, jēdziena “zem ēkas esošā zeme” nozīmi (12. pants) un no nodokļa atbrīvotām darbībām, kas uzskatāmas par valsts iestāžu darbībām (13. panta 2. punkts),
- definēt jēdzienu “apbūves zeme”, jo direktīvā ir tieša atsauce uz tās definīciju valstu tiesību aktos (12. panta 3. punkts).

iii) Direktīvas 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts saistībā ar otro daļu

PVN direktīvas IV sadaļā ir aplūkoti darījumi, par kuriem uzliek nodokli. Ir skaidrs, ka šīs sadaļas noteikumos izmantotie jēdzieni — piemēram, jēdziens “materiāls īpašums” (14. panta 1. punkts), “saimnieciskās darbības aktīvi” (17. panta 1. punkts) un “ievešana” (17.a panta 4. punkts) — ir jāpiemēro vienādi. Tomēr Komisija ar īstenošanas pasākumu palīdzību nebūtu jāpilnvaro dalībvalsts vārdā izmantot vai liegt dalībvalstij izmantot kādu no šajā sadaļā dalībvalstīm piešķirtajām izvēles iespējām. Šīs izvēles iespējas attiecas uz jēdzienu “preču piegāde” (14. panta 3. punkts, 15. panta 2. punkts, 18. un 19. pants) un jēdzienu “pakalpojumu sniegšana” (26. panta 2. punkts un 27. un 29. pants).

iv) Direktīvas 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkts saistībā ar otro daļu

PVN direktīvas V sadaļa attiecas uz to darījumu vietu, par kuriem uzliek nodokli. Šeit ir acīmredzama vajadzība pēc noteikumu vienādas piemērošanas, jo tas, ka dalībvalstis atšķirīgi interpretē šajā sadaļā izmantotos terminus, visticamāk, var izraisīt nodokļu dubultās uzlikšanas vai nodokļu neuzlikšanas gadījumus. Tādējādi vienāda piemērošana visā Savienībā ir vajadzīga, piemēram, jēdzienam “piegādātāja vai viņa vārdā veikta transportēšana vai nosūtīšana” (32. un 33. pants), “montāža vai uzstādīšana” (36. pants), “pirmais piegādātājs”

un “pēdējais klients” (36.a pants), “nekustamais īpašums ” (47. pants) un “restorānu vai ēdināšanas pakalpojumi” (55. pants).

Taču Komisija ar īstenošanas pasākumu palīdzību nebūtu jāpilnvaro dalībvalsts vārdā izmantot vai liegt dalībvalstij izmantot šajā sadaļā dalībvalstīm piešķirtās izvēles iespējas (piemēram, iespējas attiecībā uz “faktisku lietošanu un izmantošanu” saistībā ar konkrētu pakalpojumu sniegšanas vietu).

v) Direktīvas 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunkts saistībā ar otro daļu

Direktīvas VI sadaļa attiecas uz nodokļa iekasējamības gadījumu un PVN iekasējamību. Ir vienādi jāpiemēro šajā sadaļā izmantotie noteikumi, piemēram, jēdzieni “turpmāki rēķinu pārskati”, “turpmāki maksājumi” vai “pastāvīga preču piegāde” (64. pants) vai jēdzieni “maksājums uz kontu” un “maksājuma saņemšana” (65. pants). Komisija nebūtu jāpilnvaro dalībvalsts vārdā izmantot vai liegt dalībvalstij izmantot izvēles iespēju attiecībā uz PVN iekasējamību pastāvīgas preču piegādes gadījumā (64. panta 2. punkta trešā daļa). Tas pats varētu attiekties uz dalībvalstīm atļautajām atkāpēm, kas skar PVN iekasējamību konkrētu darījumu vai konkrētu nodokļa maksātāju kategoriju gadījumā (66. pants).

vi) Direktīvas 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunkts saistībā ar otro daļu

PVN direktīvas VII sadaļa attiecas uz summu, kurai uzliek PVN. Ir vienādi jāpiemēro šajā sadaļā izmantotie noteikumi, piemēram, jēdzieni “tirdzniecības stadija”, “pirkuma cena” vai “pašizmaksa” (72. pants), “atlīdzība” un “subsīdijas, kas tieši saistītas ar piegādes cenu” (73. pants), “nodokļi, nodevas un citi maksājumi” un “papildu izdevumi” (78. pants) un “cenu atlaides un rabati” vai “pagaidu konts” (79. pants). Taču Komisija ar īstenošanas pasākumu palīdzību nebūtu jāpilnvaro ne dalībvalsts vārdā izmantot, ne liegt dalībvalstij izmantot kādu no šajā sadaļā dalībvalstīm piešķirtajām izvēles iespējām. Tāpat Komisiju nepilnvaros paredzēt nosacījumus un noteikumus par izmaiņām attiecībā uz summu, kurai uzliek nodokli (90. panta 1. punkts), vai valūtas maiņas kursu (91. panta 2. punkts).

vii) Direktīvas 1. punkta pirmās daļas f) apakšpunkts saistībā ar otro daļu

PVN direktīvas IX sadaļa attiecas uz atbrīvojumiem. Komisija ar īstenošanas pasākumu palīdzību nebūtu jāpilnvaro:

- noteikt definīcijas, atzinumus un atļaujas, kas dalībvalstīm uzticēti 132. panta 1. punktā (piemēram, jēdziena “medicīniskas un paramedicīniskas profesijas” definīciju 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā vai struktūras atzinumu par “sociālās labklājības struktūru” šā paša noteikuma g) apakšpunktā),
- definēt jēdzienu “īpaši ieguldījumu fondi” (135. panta 1. punkta g) apakšpunkts) un paredzēt nosacījumus un ierobežojumus atbrīvojumam, kas attiecas uz derībām, loterijām un citiem azartspēļu veidiem (tā paša panta 1. punkta i) apakšpunkts),
- noteikt ierobežojumus atbrīvojumiem, kas saistīti ar konkrētiem eksportam pielīdzinātiem darījumiem un kas ar direktīvu uzticēti uzņēmējai dalībvalstij (151. pants).

Turklāt Komisiju nepilnvaros dalībvalsts vārdā izmantot vai liegt dalībvalstij izmantot kādu no šajā sadaļā dalībvalstīm piešķirtajām izvēles iespējām. Piemēram, šeit var minēt izvēles iespējas attiecībā uz atbrīvojumiem sporta un kultūras pakalpojumu jomā (133. panta otrā daļa), izslēgšanu no atbrīvojuma, kas attiecas uz nekustama īpašuma iznomāšanu vai izīrēšanu (135. panta 2. punkta otrā daļa), un tiesībām izvēlēties nodokļa režīmu (137. pants) vai

lēmumu piemērot kādu no atbrīvojumiem, kas skar darījumus, kuri saistīti ar starptautisko tirdzniecību (minētās sadaļas 10. nodaļa).

viii) Direktīvas 1. punkta pirmās daļas g) apakšpunkts saistībā ar otro daļu

PVN direktīvas X sadaļa attiecas uz atskaitīšanu. Komisija nebūtu jāpilnvaro dalībvalsts vārdā izmantot vai liegt dalībvalstij izmantot minētajā sadaļā dalībvalstīm piešķirtās izvēles iespējas, piemēram, iespējas attiecībā uz proporcionālo atskaitīšanu (173. panta 2. punkts), atskaitīšanas tiesību ierobežojumiem (176. un 177. pants) vai noteikumiem par atskaitīšanas tiesību īstenošanu (180. un 181. pants).

ix) Direktīvas 1. punkta pirmās daļas h) apakšpunkts saistībā ar otro daļu

PVN direktīvas XI sadaļa un VI pielikums attiecas uz pienākumiem PVN jomā. Piemēram, Komisija varētu būt pilnvarota ar īstenošanas pasākumu palīdzību noteikt jēdzienus “piedalīšanās” (192.a pants), “būvdarbi”, “nojaukšana” (199. pants) vai “pārstāvis nodokļa jautājumos” (204. pants). Taču Komisija nevarētu dalībvalsts vārdā izmantot vai liegt dalībvalstij izmantot šajos noteikumos paredzētās izvēles iespējas, proti, iespēju piemērot apgrieztās maksāšanas procedūru (194. vai 199. pants) vai iespēju atļaut nodokļu maksātājam iecelt pārstāvi nodokļa jautājumos. Turklāt Komisija nevarētu definēt jēdzienu “nodokļu maksātāja numurs” (239. pants), jo minētā definīcija ar PVN direktīvu ir tieši uzticēta dalībvalstīm.

x) Direktīvas 1. punkta pirmās daļas i) apakšpunkts saistībā ar otro daļu

PVN direktīvas XII sadaļa attiecas uz īpašiem nodokļa režīmiem. Komisija nebūtu jāpilnvaro dalībvalsts vārdā izmantot vai liegt dalībvalstij izmantot kādu no šajā sadaļā — proti, 281., 284., 285., 286., 287., 296., 301., 303., 318., 326., 330., 333., 342., 344., 349., 352., 366., 367., 369.d, 369.h un 369.i pantā — dalībvalstīm piešķirtajām izvēles iespējām. Tāpat Komisija nebūtu jāpilnvaro noteikt PVN atskaitīšanas vai atmaksāšanas procedūras, kas dalībvalstīm uzticētas 303. pantā attiecībā uz īpašo režīmu lauksaimniekiem. Turklāt Komisijai nevajadzētu būt pilnvarotai paredzēt noteikumus, kas minēti saistībā ar 316. un 324. pantā norādīto izvēles iespēju izmantošanu attiecībā uz īpašo režīmu tirgotājiem, kas ir nodokļa maksātāji.

xi) Direktīvas 1. punkta trešā daļa

Saskaņā ar LESD 291. panta 3. punktu “Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot regulas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, iepriekš paredz normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kas attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu”. Eiropas Parlaments un Padome to ir izdarījuši, 2011. gada februārī pieņemot “Komiteju procedūras regulu”⁷.

Lai gan principā likumdevējam varētu būt juridiska iespēja piešķirt Komisijai īstenošanas pilnvaras, neparedzot nekādu kontroli no dalībvalstu puses⁸, šī izvēles iespēja priekšlikumā nav ietverta. Taču ir ieviests komitejai uzticēts kontroles mehānisms. Tas nozīmē, ka Komisija, izmantojot savas īstenošanas pilnvaras, nevar rīkoties viena pati, jo minētajai izmantošanai jebkurā gadījumā būs vajadzīgs komitejas pozitīvs atzinums. Šajā kontekstā tiks piemēroti Komiteju procedūras regulas noteikumi par pārbaudes procedūru.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁸ Sk. Komiteju procedūras regulas 6. apsvērumu un 1. pantu.

xii) Direktīvas 2. punkts

Padomes pieņemtie noteikumi, kas pašlaik iekļauti PVN īstenošanas regulā, paliek spēkā, lai gan konkrētas īstenošanas pilnvaras ir piešķirtas Komisijai. Neatkarīgi no tā Komisija, kurai palīdz komiteja, vienmēr varēs noteiktā sava pilnvarojama darbības jomā pieņemt turpmākos noteikumus, kuriem varētu būt tāda pati darbības joma kā pašreizējiem PVN īstenošanas regulas noteikumiem un kuri šādā gadījumā būtu jāsvīturo Padomei.

B) Jaunā komiteja: PVN direktīvas 398.a pants

Īstenošanas pilnvaru piešķiršana Komisijai šajā priekšlikumā nekādā gadījumā nenozīmē, ka dalībvalstis nekontrolē to, kā Komisija izmanto minētās pilnvaras. Noteikumi un vispārīgie principi par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu, ir noteikti sekundārajos tiesību aktos, t. i., Komiteju procedūras regulā. Nodokļu jautājumos Komiteju procedūras regulas 5. pantā noteiktā “pārbaudes procedūra” (nodokļu jomā nav iespējams piemērot 4. pantā minēto “konsultēšanās procedūru”) nodrošina, ka jaunajā komitejā Komisija neko nevar darīt bez dalībvalstu piekrišanās. Tikai gadījumā, ja komitejas atzinums ir pozitīvs, Komisijai ir tiesības pieņemt īstenošanas pasākumu; savukārt, ja komiteja sniedz negatīvu atzinumu vai nesniedz atzinumu, Komisija nav pilnvarota pieņemt attiecīgo īstenošanas aktu.

Noteikumi par komitejas sastāvu un priekšsēdētāju ir tieši paredzēti Komiteju procedūras regulas 3. pantā. PVN komiteja saglabā savu nozīmi kā struktūra, kas ir atbildīga par PVN direktīvā paredzēto apspriešanos pārbaudi. Atsauce uz šādām apspriedēm ir 11., 27., 102., 155., 164., 167., 177., 191., 238., 281., 318. un 352. pantā. Turklāt PVN komitejai vajadzētu būt iespējai izskatīt arī visus pārējos jautājumus par Savienības PVN noteikumu piemērošanu, taču atbilstīgi pašreizējai praksei šajās jomās tā būs pilnvarota izdot tikai nesaistošas pamatnostādnes.

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz īstenošanas pilnvaru piešķiršanu Komisijai, lai noteiktu konkrētos minētās direktīvas noteikumos izmantoto terminu nozīmi

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 113. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu⁹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁰,

rīkojoties saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Lai nodrošinātu Savienības tiesību aktu vienādu piemērošanu un ievērotu vienlīdzības principu, Padomes Direktīvas 2006/112/EK¹¹ noteikumos izmantotie termini, kas dalībvalstīm neļauj skaidri noteikt to nozīmi un darbības jomu, visā Savienībā ir jāinterpretē vienādi.
- (2) Direktīvā 2006/112/EK izmantoto terminu atšķirīga interpretācija varētu būt par pamatu nodokļu dubultās uzlikšanas gadījumiem, radīt juridisku nenoteiktību, papildu izmaksas uzņēmumiem un konkurences izkropļojumus. Šo terminu vienāda interpretācija Savienības līmenī ir arī nepieciešama, lai atvieglotu Direktīvas 2006/112/EK piemērošanu nodokļu administrācijās un uzņēmumos.
- (3) Līguma par Eiropas Savienības darbību 291. pantā paredzēts, ka, ja ir nepieciešami vienādi nosacījumi juridiski saistošo Savienības aktu īstenošanai, ar minētajiem aktiem jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai vai — īpašos, attiecīgi pamatos gadījumos — Padomei.
- (4) Lai uzlabotu lēmumu pieņemšanas procesa efektivitāti pievienotās vērtības nodokļa (PVN) jomā un veicinātu Savienības PVN tiesību aktu vienādāku piemērošanu, īstenošanas pilnvaras noteikt konkrētu Direktīvā 2006/112/EK lietoto terminu nozīmi būtu jāpiešķir Komisijai.
- (5) Komisijai piešķirtajām īstenošanas pilnvarām nevajadzētu mazināt dalībvalstu rīcības brīvību pieņemt valsts tiesību aktus, kas vajadzīgi, lai īstenotu atsevišķus Direktīvas 2006/112/EK noteikumus. Tāpēc attiecīgi jāprecizē Komisijai piešķirto īstenošanas pilnvaru darbības joma.

⁹ OV C , , . lpp.

¹⁰ OV C , , . lpp.

¹¹ Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).

- (6) Pienācīgi pamatots, īpašos gadījumos īstenošanas pilnvaras attiecībā uz būtiskiem jautājumiem, kas dalībvalstīm ir īpaši sensitīvi, būtu jāpiešķir Padomei. Tas jo īpaši attiecas uz visiem īstenošanas pasākumiem, kas varētu būt vajadzīgi saistībā ar PVN direktīvas I sadaļas (“Priekšmets un darbības joma”), VIII sadaļas (“Likmes”) un XIII sadaļas (“Atkāpes”) noteikumiem.
- (7) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus Direktīvas 2006/112/EK attiecīgo noteikumu īstenošanai, Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras attiecībā uz to terminu nozīmes noteikšanu, kas izmantoti konkrētos minētās direktīvas noteikumos. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹².
- (8) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, nodrošināt Savienības PVN tiesību aktu vienādāku piemērošanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (9) Tāpēc Direktīva 2006/112/EK būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2006/112/EK groza šādi:

- (1) direktīvas 397. pantu aizstāj ar šādu:

“397. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var pieņemt:

- a) visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šīs direktīvas I, VIII, XIII sadaļas un III, IV, V un X pielikuma noteikumus;
- b) visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šīs direktīvas sadaļu un pielikumu noteikumus, kas nav minēti a) punktā, ciktāl šie pasākumi nav saistīti ar tajā lietoto terminu nozīmes noteikšanu.”

- (2) direktīvas XIV sadaļas 1. nodaļā iekļauj šādu 397.a pantu:

“397.a pants

1. Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt šādos noteikumos izmantoto terminu nozīmi:

- a) attiecībā uz PVN maksātājiem — III sadaļas un I pielikuma noteikumi;
- b) attiecībā uz darījumiem, par kuriem uzliek PVN — IV sadaļas noteikumi;
- c) attiecībā uz to darījumu vietu, par kuriem uzliek nodokli — V sadaļas un II pielikuma noteikumi;

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- d) attiecībā uz nodokļa iekasējamības gadījumu un PVN iekasējamību — VI sadaļas noteikumi;
- e) attiecībā uz summu, kurai uzliek PVN — VII sadaļas noteikumi;
- f) attiecībā uz atbrīvojumiem no PVN — IX sadaļas noteikumi;
- g) attiecībā uz PVN atskaitījumiem — X sadaļas noteikumi;
- h) attiecībā uz nodokļa maksātāju un dažu to personu pienākumiem, kas nav nodokļa maksātājas — XI sadaļas un VI pielikuma noteikumi;
- i) attiecībā uz īpašiem nodokļa režīmiem — XII sadaļas un VII, VIII un IX pielikuma noteikumi.

Šā punkta pirmā daļa neattiecas uz šādiem noteikumiem:

- a) noteikumiem, kas ļauj dalībvalstīm izmantot izvēles iespēju, ciktāl tas attiecas uz lēmumu izmantot minēto iespēju;
- b) noteikumiem, kas ietver skaidru atsauci uz termiņiem, kas jādefinē dalībvalstīm, ciktāl tas attiecas uz minēto terminu nozīmes definīciju;
- c) noteikumiem, kuros nosacījumi, procedūras un normas jānosaka dalībvalstīm, ciktāl tie attiecas uz minētajiem nosacījumiem, procedūrām un normām;
- d) noteikumiem par to atzinumu un atļauju piešķiršanas procedūrām, kas jāpiešķir dalībvalstīm, ciktāl tas attiecas uz minētajām procedūrām;
- e) noteikumiem par 239. pantā minēto nodokļu maksātāja numuru.

Pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 398.a panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. Ja saskaņā ar šā panta 1. punktu pieņemto Komisijas īstenošanas aktu noteikumiem ir tāda pati darbības joma kā to īstenošanas pasākumu noteikumiem, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar šīs direktīvas 397. pantu, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu (ES) 2020/285*, Padome svītros savu īstenošanas pasākumu attiecīgos noteikumus.

* Padomes Direktīva (ES) 2020/285 (2020. gada 18. februāris), ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem un Regulu (ES) Nr. 904/2010 groza attiecībā uz administratīvu sadarbību un informācijas apmaiņu nolūkā uzraudzīt mazajiem uzņēmumiem paredzētā īpašā režīma pareizu piemērošanu (OV L 62, 2.3.2020., 13. lpp.).”

- (3) direktīvas XIV sadaļas 2. nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

*“2. NODAĻA
Komitejas”;*

- (4) direktīvas XIV sadaļas 2. nodaļā iekļauj šādu 398.a pantu:

“398.a pants

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu. ”

2. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

3. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*